

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Varėnos krašto vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „VARĖNOS KRAŠTO KAIMO VIETOVIVIŲ PLĖTROS STRATEGIJA 2016–2023 METAMS“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 8

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	<p>Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. 3D-458 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.</p> <p><i>Vietos projekto kontrolės laikotarpis</i> – trejų metų laikotarpis nuo vietos projekto, susijusio su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą, vykdytojo galutinio mokėjimo prašymo ir galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo vietos plėtros strategijos vykdytojai dienos.</p>											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Parama miškų rekreacinio potencialo didinimui“ (kodas LEADER19.2-SAVA-7) (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	1	9	-	1	2	-	2	0
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	0	-	0	2	-	0	3
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:										☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____
											☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. T-9
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EZŪFKP tikslinės srities Nr. 4A.										

1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Padidinti kaimų aplinkos patrauklumą, sukuriant ir plėtojant rekreacinę infrastruktūrą.
1.7.	VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	Parama skiriama projektams, kuriais siekiama didinti miškų rekreacinį potencialą. Priemone remiamos investicijos į miškų pritaikymą gyventojų rekreaciniams poreikiams: takų, pavėsinių, suoliukų, šiukšliadėžių, žaidimų aikštelių, skulptūrų, apžvalgos aikštelių, informacinių stendų atnaujinimui ir įrengimui.
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Kaimo vietovėje įsteigti ir joje veikiantys viešieji juridiniai asmenys: NVO (kaimo bendruomeninės, jaunimo organizacijos ir kt.) ir viešosios įstaigos. Kaimo vietovėje veikiantys viešieji juridiniai asmenys: Varėnos rajono savivaldybė ir jos institucijos (viešosios įstaigos ar biudžetinės organizacijos).
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Galimi partneriai: verslo, valdžios ar NVO sektoriai: viešieji juridiniai asmenys: NVO (kaimo bendruomeninės, jaunimo organizacijos ir kt.), religinės bendruomenės ar bendrijos, viešosios įstaigos, Varėnos rajono savivaldybė ar jos įstaigos. Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.
1.10.	Kvietimui VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	19817,00 Eur.
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	19817,00 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris privalo finansuoti:	1) pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis; 2) tinkamo vietos projekto partnerio nuosavomis pinigėmis lėšomis; 3) pareiškėjo skolintomis lėšomis; 4) pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra – savanoriškais darbais;
1.14.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 89–95 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei / VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. Vietos projekto paraiškoje deklaruojama atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį (išskyrus atrankos kriterijus, kuriems atitiktis gali

būti patikrinama tik vietos projekto paraiškos pateikimo metu ir kurių pokyčiams pareiškėjas neturi ir negali turėti įtakos.				
2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:				
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Projekto investicijos skirtos Natura 2000 teritorijoms.	10	Vertinama pateikus VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro išrašą	Vertinama pateikus VĮ Registrų centro duomenis bei pateiktą informaciją įrodančią, kad projekto investicijos bus daromos Natura 2000 teritorijoje.
2.	Projektas prisideda prie turizmo plėtros rajone (efektyviai išnaudojant esamą gamtinį, biologinį, rekreacinį potencialą).	15	Atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją.	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma mokėjimo prašymų/ įgyvendinimo ataskaitų vertinimo metu, pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus duomenis ir/arba pridedamus dokumentus.
3.	Projektas įgyvendinamas kartu su partneriu.	15	Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją apie partnerį, jungtinės veiklos sutartį, VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro išrašą	Vertinama pagal dokumentus, įrodančius partnerio finansinį indėlį, sutartis su partneriu.
4.	Projektas skatina įvairių subjektų, sektorių, bendradarbiavimą (projekto turinyje numatytas projekto veiklų įgyvendinimas kartu su verslo, valdžios ar NVO sektoriais).	15	Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją apie partnerį, jungtinės veiklos sutartį, VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro išrašą	Vertinama pagal dokumentus, įrodančius partnerio finansinį indėlį, sutartis su partneriu.
4.1.	Numatytas bendradarbiavimas su trimis partneriais iš verslo, valdžios ir NVO sektorių.	15		
4.2.	Numatytas bendradarbiavimas su dviem partneriais iš skirtingų sričių.	10		
4.3.	Numatytas bendradarbiavimas su	5		

	vienu partneriu			
5.	Į projekto įgyvendinimą įtraukiami vietos gyventojai prisidedantys savanorišku fiziniu darbu.	15	Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją	Vertinama pagal dokumentus, įrodančius partnerio finansinį indėlį, sutartis su partneriu, turimus finansinius dokumentus.
6.	Projektas prisideda prie istorinių vietų infrastruktūros gerinimo (partizanų takų, piliakalnių ar pan. objektų, esančių VVG teritorijos miškuose)	30	Vertinama pateikus VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro išrašą. Be to, atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją.	Vertinama pateikus VĮ Registrų centro duomenis bei pateiktą informaciją įrodančią, kad projekto investicijos bus daromos šalia istorinių vietų. Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma mokėjimo prašymų/ įgyvendinimo ataskaitų vertinimo metu, pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus duomenis ir/arba pridedamus dokumentus
	Viso:	100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

- 3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisykių 24 punkte**
Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti patirtos nuo vietos projekto patvirtinimo dienos iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 36 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos, bet ne vėliau 2023 m. liepos 01d. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki VPS įgyvendinimo pabaigos.

3.2. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:

I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.2.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.2.1.1.	Naujų įrenginių ir (arba) įrangos, skirtų projekto reikmėms, pirkimo ir įrengimo išlaidos (išskyrus motorinių transporto priemonių įsigijimą).	Bent 3 (trims) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. <i>Print Screen</i>), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.

		2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.2.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	
3.2.2.1.	Projekte numatytai veiksmai vykdyti skirti nekilnojamojo turto statybos ir (arba) gerinimo, įskaitant miško teritorijų tvarkymą, viešųjų kultūros paveldo objektų, esančių miško teritorijose tvarkymą, išlaidos.	<p>Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams; 3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);
3.2.2.2.	Infrastruktūros vietos projekto įgyvendinimo vietoje kūrimo išlaidos (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).	<p>Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams; 3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto

		svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);
3.2.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos:	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)
3.2.3.1.	atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu	bent 3 skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent trijų skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent vienas rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje
3.2.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos (vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“)	1. Bent 3 skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent trijų skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent vienas rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams
3.2.4.	Įnašas natūra:	
3.2.4.1.	Fiziniai savanoriški darbai, tiesiogiai susiję su vietos projekto tikslais ir būtini tikslams pasiekti	Vieno savanorio viena savanoriško darbo valandinė vertė nustatoma remiantis Lietuvos statistikos departamento skelbiamu Lietuvos valandinio bruto darbo užmokesčio duomenimis. Pateiktoje planuojamųjų savanoriškų darbų sąmatoje turi būti nurodyta ši informacija: savanoriško darbo pavadinimas (aiškiai įvardijama, kokie darbai bus

	(vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.5 papunkčiu ir šių taisyklių 5 priedu)	atliekami), mato vienetas, apibrėžiantis savanoriškų darbų apimtį (pvz. m ² ·ha, a) savanoriškų darbų ir mato vieneto sąsaja, orientacinė rinkos kaina už vieną mato vieneta arba lygiavertės apimtį darbą (pagrįstą bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų tiekėjų, teikiančių panašias paslaugas, kuriems tai yra įprasta komercinė- ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“) arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė- ūkinė veikla, siūlomas kainas).
3.2.5.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos.
3.2.6.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų
3.3. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:		
<p>3.3.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.3.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.3.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.3.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.3.5. vietos projekto administravimo išlaidos;</p> <p>3.3.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.3.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.3.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.3.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p> <p>3.3.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);</p> <p>3.3.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;</p> <p>3.3.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).</p>		

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI			
Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas priimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.			
4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 104–107 punktai.		
4.2.	<u>Tinkamumo finansuoti sąlygos:</u>		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais) , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais):		
4.2.2.1.	Pareiškėjo registracijos ir veiklos vykdymo vieta yra Varėnos krašto VVG teritorijoje (tinkamumo sąlyga dėl registracijos vietos netaikoma jei pareiškėjas yra Varėnos rajono savivaldybės administracija, valstybės institucijos ar biudžetinės įstaigos).	Projekto paraiškoje turi būti nurodytos tikslios vietos, kur bus vykdomos investicijos, pateikti dokumentai leidžiantys patikrinti naujų daiktų ar statinių kokybės ir parametrų atitikimą paraiškoje nurodytiems (brėžiniai, aprašymai, techninės specifikacijos ar brošiūros).	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu.
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ams): papildomų tinkamumo sąlygų nėra.		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas (kai

		(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.5.1.	Projektas turi apimti aplinkos, biologinės įvairovės ar kraštovaizdžio kokybės gerinimą bei miško estetinės vertės didinimą.	Turi būti pateikta informacija, kaip atliekamos investicijos prisidės prie aplinkos, biologinės įvairovės ar kraštovaizdžio patrauklumo didinimo, nurodyta kiek vietos gyventojų ir lankytojų galės naudotis pagerinta infrastruktūra.	
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu: Projekto pareiškėjas turi pateikti deklaraciją - pasižadėjimą, kad bus užtikrintas viešas naudojimas statinių ir kitų atliktų investicijų neribotą laikotarpį po projekto įgyvendinimo. Deklaracijoje turi būti nurodyti prieigos keliai, kurie sudarys galimybę viešam investicijų naudojimui.		
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte		
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte		
4.2.9.	Specialiosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui: VPS tokių sąlygų nėra.		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)

I	II	III	IV
4.2.10.	Papildomos tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui: papildomų tinkamumo sąlygų nėra.		
4.3. Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:			
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte		
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai: VPS tokių įsipareigojimų nėra.		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	<p style="text-align: center;">Patikrinamumas</p> <p>(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)</p>	<p style="text-align: center;">Kontroliuojamumas (kai taikoma)</p> <p>(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)</p>
I	II	III	IV
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose		
4.3.3.1.			

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:

1.1. Pareiškėjo ir partnerio (-ių), kai vietos projekto paraiška teikiama kartu su partneriu (-iais), steigimo dokumentai, t. y. įstatai (*netaikoma savivaldybės administracijai*); jeigu pareiškėjas ar partneris neturi įstatų, turi būti pateikiamas steigimo sandoris arba bendrieji nuostatai, arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74-2262);

1.2. Vietos bendruomenės susirinkimo protokolo (-ų) kopija (-os) arba jo (-ų) išrašas, dalyvių sąrašai įrodantys projekto tikslinės grupės potencialių naudos gavėjų įtraukimą į projekto rengimą.

1.3. Planas kuriame aiškiai nurodytos investicijų realizavimo vietos, VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro išrašas parodantis investicijų teritorijos savininką bei jo sutikimas dėl investicijų atlikimo ir žemės savininko Deklaraciją – pasižadėjimas dėl neriboto laikotarpio investicijų viešo naudojimo galimybės.

2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

2.1. jei yra patirtos bendrosios išlaidos:

2.1.1. vykdytų pirkimų dokumentai (atitinkamai pagal Vietos projektų administravimo taisykles ir pagal pareiškėjo tipą: jei pareiškėjas yra perkančioji organizacija galioja 139, 140 punktai, jei neperkanti organizacija – 142 punktas);

2.1.2. patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (Išlaidų pagrindimo dokumentai – rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktos sąskaitos, priėmimo–perdavimo aktai ar kiti dokumentai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos. Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai – banko sąskaitos išrašai, interneto bankininkyste besinaudojančių vietos projektų vykdytojų pateikti išrašai, patvirtinti vietos projekto vykdytojo (taikoma fiziniams asmenims), vietos projekto vykdytojo vadovo ar kito įgalioto asmens parašu ir antspaudu, jeigu jis antspaudą privalo turėti (taikoma juridiniams asmenims)).

3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:

3.1. Prekių ar paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai arba dokumentai, kuriuose pateikta informacija apie Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintus fiksuotus, didžiausius arba rinkos tyrimuose nustatytus įkainius;

3.2. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas.

4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą:

4.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);

4.6. Jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal FSA 2 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ių) teisę prisiimti jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys dokumentai (prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (pvz., vietos projekto partneris yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visą vietos projekto kontrolės laikotarpį; tokiu atveju su jungtinės veiklos sutartimi turi būti pateikti pasirašiusio

asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai, išskyrus atvejus, jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre (tokiu atveju vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto numerį);

4.3. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas vykdo veiklą VVG teritorijoje (taikoma NVO, kuri nėra registruota VVG atstovaujamoje teritorijoje), t.y. pareiškėjo raštas su pridedamais dokumentais (pvz. spausdinta vieša informacija, seniūnijos pažyma, paramos projektams sutartis, bendradarbiavimo sutartis), įrodantis, kad pareiškėjas vykdo veiklą, įgyvendina projektus VVG teritorijoje.

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

5.1. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos);

5.2. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.7 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška).

5.3. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.9.1 / 23.1.9.2 papunktyje nurodytus reikalavimus).

5.4. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį žemės sklypą).

5.5. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams)).

5.6. Praėjusiųjų ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai, (netaikoma savivaldybės administracijai ir kitoms savivaldybės biudžetinėms įstaigoms).

5.7. Dokumentai, įrodantys nekilnojamojo turto, į kurį investuojama, registracijos vietą

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.varenosvvg.lt (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo

	<p>dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto piniginiėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);</p> <p>7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens, turi būti pateiktas to fizinio asmens banko sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš juridinio asmens, kuris nėra kredito įstaiga, turi būti pateikti to juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis);</p> <p>7.4. Dokumentai (pvz., vaizdinė medžiaga), įrodantys, kad būsiami savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas vietos projekto tikslams pasiekti (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais.);</p> <p>7.5. Įnašo natūra (<u>savanoriškais darbais</u>) <u>samata</u>, parengta pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 32.5.6 papunktyje nustatytus reikalavimus (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais.);</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.

2 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“ (taikoma, kai vietos projektas teikiamas įgyvendinti kartu su partneriu (-iais)).

3 priedas „Vienos įmonės“ deklaracija.

4 priedas „Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK).

5 priedas „Pareiškėjo ir (arba) vietos projekto partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“.